

DEJAS BALVA

NOLIKUMS

2024. gada 9. oktobrī

Rīgā

I Vispārīgie jautājumi

1. Dejas balvas nolikums (turpmāk – Nolikums) nosaka Dejas balvas (turpmāk – Balva) piešķiršanas kārtību, kā arī Balvas žūrijas izveides un darba organizācijas kārtību.
2. Balva ir augstākais apbalvojums profesionālajā dejas mākslā, kuru piešķir baletā, laikmetīgajā dejā, mūsdienu dejās, skatuviskajā tautas dejā par sasniegumiem jauniestudējumu, uzvedumu un dejas notikumu radīšanā, kā arī pedagoģiskajā un pētnieciskajā darbā, vērtējot divu kalendāro gadu jaunradi un sasniegumus. Mūža balva tiek piešķirta par mūža ieguldījumu.
3. Balvas žūrijas izveidi, tās darba koordinēšanu un apbalvošanas ceremonijas norisi organizē biedrība “Latvijas Dejas informācijas centrs” (turpmāk – LDIC), pamatojoties uz 2023. gada 14. aprīlī ar Kultūras ministriju noslēgto “Līdzdarbības līgumu par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu dejas jomā.

II Dejas balvas piešķiršanas kārtība

4. Reizi divos gados tiek piešķirtas 15 (piecpadsmit) Balvas par 2023. un 2024. gadu periodu (balvas paredzēts pasniegt 2025. gadā) un divas mūža balvas.
5. Katra/s Balvas laureāte/s saņem īpaši veidotu mākslas darbu un naudas balvu 1 000 (viens tūkstotis) *euro* pēc nodokļu nomaksas. Kategorijas “Mūža balva dejas mākslā” laureāte/s saņem īpaši veidotu mākslas darbu un naudas balvu 1 500 (viens tūkstotis pieci simti) *euro* pēc nodokļu nomaksas.
6. Balvu kategorijas.
 - 6.1. **Balets:**
 - 6.1.1. Baleta iestudējums vai notikums;
 - 6.1.2. Baleta horeogrāfe/s;
 - 6.1.3. Baletdejojātāja;
 - 6.1.4. Baletdejojātājs.
 - 6.2. **Laikmetīgā deja:**
 - 6.2.1. Laikmetīgās dejas iestudējums vai notikums;
 - 6.2.3. Laikmetīgās dejas horeogrāfe/s;
 - 6.2.4. Laikmetīgās dejas dejojātāja/s.
 - 6.3. **Skatuviskā tautas deja:**
 - 6.3.1. Skatuviskās tautas dejas uzvedums vai notikums;
 - 6.3.2. Skatuviskās tautas dejas horeogrāfe/s.
 - 6.4. **Mūsdienu dejas:**
 - 6.4.1. Mūsdienu deju uzvedums vai notikums;
 - 6.4.2. Mūsdienu deju horeogrāfe/s (vai cits individuālais ieguldījums žanra attīstībā);
- 6.5. **Jaunie dejas mākslinieki (2 balvas)**
- 6.6. **Ieguldījums dejas mākslas nozares attīstībā** (izcils veikums pētniecībā, kritikā, pedagoģijā, kuratora darbā vērtēšanas periodā)

- 6.7. **Notikums / pārsteigums / uzdrīkstēšanās dejas mākslā** (kategorijas nosaukumu žūrija precizē katra vērtēšanas cikla ietvaros)
- 6.8. **Mūža balvas dejas mākslā (2 balvas)**
- 6.9. **Jauniešu žūrijas balva** (sastāvs tiek izveidots no profesionālo mācību iestāžu audzēkņiem. Žūrija skatās visus darbus, nominē 5-6 izrādes no visiem žanriem kopā, piešķir vienu balvu)
7. Šī nolikuma 6.1.-6.8. punktos minētajās kategorijās tiek paziņoti trīs līdz pieci nominanti. Īpašos gadījumos pieļaujami maksimāli seši nominanti, ja par to vienojas Balvas žūrija. Kategorijā "Jaunie dejas mākslinieki" piešķir 2 balvas, nominantu skaits 6-10, atsevišķos gadījumos 12.
8. Sadarbībā ar citām fiziskām un juridiskām personām var tikt piešķirtas specbalvas.
9. Balvas nominantus izvirza un laureātus nosaka Balvas žūrija.
10. Lai iestudējums vai notikums tiktu iekļauts Balvas žūrijas darba plānā, fiziska vai juridiska persona vismaz 1 (vienu) mēnesi pirms iestudējuma vai notikuma norises datuma aizpildot pieteikuma formu Dejas balvai LDIC interneta vietnē – <https://dance.lv/pieteikuma-forma-dejas-balvai/>. Iesniedzot pieteikumu vēlāk nekā mēnesi pirms notikuma, Balvas žūrija negarantē savu klātbūtni. Žūrija nevar garantēt savu klātbūtni pilnā sastāvā, ja darbs tiek izrādīts tikai vienu vai divas reizes. Organizators var iesniegt LDIC iestudējuma vai notikuma video. Žūrijas locekļi gadījumos, kad nevar ierasties uz kādu no izrādēm, var virzīt savā vietā citu ekspertu saskaņā ar 31. punktā aprakstīto procedūru vai vērtē iesniegto video.
11. Jebkurš žūrijas komisijas loceklis vai LDIC valde var rosināt Balvas žūrijas darba plānā iekļaut arī tādus darbus, notikumus un personības, kuri nav pieteikti.
12. Balvai par mūža ieguldījumu Latvijas profesionālajā dejā kandidātus var izvirzīt juridiskas personas, radošās grupas vai Balvas žūrija. Lēmumu pieņem Balvas žūrija, konsultējoties ar profesionālajām organizācijām un Dejas padomi.
13. Pieteiktais iestudējums vai notikums administratīvi netiek virzīts tālākai vērtēšanai, ja:
 - 13.1. Tā pirmizrāde ir bijusi pirms vērtēšanas perioda vai plānota nākamajā periodā;
 - 13.2. Pieteikums iesniegts mazāk kā 5 darba dienas pirms vai pēc notikuma;
 - 13.3. Iestudējumu veido agrāk tapušas horeogrāfijas jaunā interpretācijā;
 - 13.4. Tas ir bijis slēgts pasākums;
 - 13.5. Darbs ir tapis ārvalstīs un nav bijis pieejams skatītājiem Latvijā;
14. Izvērtējot Balvai pieteiktos jauniestudējumus un horeogrāfu veikumus Balvas žūrija vadās pēc šādiem kvalitatīvajiem vērtēšanas kritērijiem:
 - 14.1. Ideja – idejas oriģinalitāte; izvēlētais tēmas / metodes / risinājumu aktualitāte mākslinieciskā un sociālpolitiskā kontekstā
 - 14.2. Horeogrāfija – kompozīcija, oriģinalitāte, stils. Horeogrāfija kā dejojāja individuālā ķermeņa valoda. Attiecības ar citiem dejojājiem, telpu, skatītājiem, vidi, grupu zīmējumu izveide. Horeogrāfijas izteiksmes līdzekļu izvēles atbilstība idejai
 - 14.3. Režija – darba dramaturģija, struktūra, vienota veseluma izveide, temporitms, uzveduma / izrādes elementu mijiedarbība
 - 14.4. Izpildījums – izpildījuma un dejas tehnikas kvalitāte, individuālā tehnika, sadarbība ar partneri un grupu. Ansambļa izjūta. Laika, telpas un ritma izjūta, klātbūtnes kvalitāte
 - 14.5. Skaniskais noformējums – mūzika un skaņu partitūra. Muzikālā materiāla izvēle, atbilstība idejai, īpaši izrādei / uzvedumam radīta skaņu partitūra, skaņdarba oriģināla interpretācija. Horeogrāfijas un mūzikas materiāla mijiedarbība. Balss, teksta un citu skaņas avotu izmantojums

- 14.6. Vizuālais noformējums – tērpi, scenogrāfija, telpa, tās izvēle un izmantojums. Gaismu un video_izmantojums un atbilstība darba idejai. Oriģināli risinājumi.
15. Izvērtējot Balvai dejotāju sniegumu, Balvas žūrija vadās pēc šādiem kvalitatīvajiem vērtēšanas kritērijiem:
- 15.3. dejas tehnika
 - 15.4. skatuves klātbūtnes kvalitāte
 - 15.5. atbilstība tēlam
 - 15.6. sadarbība ar partneri un ansambli (ja attiecināms)
16. Izvērtējot sasniegumus pedagoģiskajā un pētnieciskajā darbā, žūrija vadās pēc šādiem kvalitatīvajiem kritērijiem:
- 16.3. Pētījuma aktualitāte un kvalitāte
 - 16.4. Pētījuma novitāte
 - 16.5. Pētījuma pieejamība
 - 16.6. Pedagoģa audzēkņu sasniegumi
 - 16.7. Pedagoģisko metožu izstrāde un aprobācija.
17. Balvas žūrijai ir tiesības kādā no kategorijām neizvirzīt nominantus, ja žūrija lemj, ka nav vismaz trīs kritērijiem atbilstoši pretendenti. Nemainot nolikumā minēto piešķiramo balvu skaitu, Balvas žūrijai ir tiesības pārgrupēt kategorijas un / vai precizēt kategoriju nosaukumus saistībā ar vērtēšanas cikla specifiku.
18. Noslēdzoties vērtēšanas periodam, Balvas žūrija publisko un KM iesniedz nominantu sarakstu. Žūrija sagatavo īsu pavadošo vērtējumu katram nominētajam darbam. Šis vērtējums būs pieejams publiski tīmekļvietnē www.dejasbalva.lv
19. Par darbiem, kas nav tikuši nominēti, žūrija izvērstus komentārus nesniedz.
20. Balvas žūrija, kā arī LDIC pārstāvji, pieaicinātie eksperti un KM pārstāvji nav tiesīgi atklāt informāciju par Balvas žūrijas sēdēs pieņemtajiem lēmumiem, komentēt pretendentu un nominantu apspriešanas un balsošanas gaitu, kā arī līdz balvu pasniegšanas pasākuma noslēgumam nav tiesīgi izpaust informāciju par balvu ieguvējiem.
21. Ja Balvas žūrija izsaka ierosinājumu piešķirt papildu balvu, kas pārsniedz 15 balvu skaitu, LDIC iesniedz KM pamatotu pieteikumu par Balvas žūrijas ierosinājumu. KM izvērtē Balvas žūrijas priekšlikumu, ņemot vērā pieejamos finanšu līdzekļus, un lemj par papildu Balvu.

III Dejas balvas žūrija

22. LDIC izveido ar KM saskaņotu Balvas žūrijas sastāvu 9 (deviņu) cilvēku sastāvā: pa divām/iem baleta, laikmetīgās dejas, skatuviskās tautas dejas un mūsdienu deju ekspertēm/iem un viena/s eksperte/s, kas var nebūt dejas nozares praktiķe/is (producenti, kritiķi, komponisti, scenogrāfi utml.). Balvas žūrijas sastāvs strādā divus gadus.
23. Balvas žūrijas pārstāvji drīkst pildīt savus pienākumus ne ilgāk kā 2 (divus) Balvas izvērtēšanas termiņus pēc kārtas.
24. Balvas žūrija darbojas līdz kārtējai Balvas pasniegšanas dienai saskaņā ar šo Nolikumu.
25. Lai nodrošinātu Balvas žūrijas sastāva izveidi nākamajam termiņam, LDIC 2 (divus) mēnešus pirms kārtējā vērtēšanas perioda sākuma ievieto informāciju par kandidātu izvirzīšanu darbam Balvas žūrijā LDIC mājas lapā (www.dance.lv), norādot pieteikumu iesniegšanas termiņu.
26. Pretendentus dalībai Balvas žūrijas sastāvā var pieteikt KM padotībā esošās valsts pārvaldes iestādes un pārraudzībā esošās kapitālsabiedrības, biedrības un nodibinājumi, kā arī citas juridiskas personas un radošās grupas, iesniedzot pieteikumus LDIC.

27. Balvas žūrijas locekļa pretendenta pieteicējs iesniedz pieteikumu, kurā ietverts:
 - a. Balvas žūrijas locekļa pretendenta CV (Curriculum vitae);
 - b. Balvas žūrijas locekļa pretendenta rakstisks apliecinājums, ka pretendents piekrīt būt par žūrijas locekli.
 - c. Balvas žūrijas pretendents ir jāatbilst šādiem kritērijiem: izpratne par dejas nozares procesiem, zināšanas par dejas māksliniekiem un aktualitātēm nozarē, spēja divu gadu laikā apmeklēt pēc iespējas vairāk dejas pasākumu.
28. Pēc pieteikumu izvērtēšanas LDIC atbilstoši Nolikuma 22. punktam sagatavo priekšlikumu par Balvas žūrijas sastāvu un saskaņo to ar KM. Ja nav pieteikti pietiekoši daudz pretendenti, LDIC vēršas pie Dejas padomes, lūdzot atbalstu žūrijas sastāva nokomplektēšanā.
29. Balvas žūrijas darba koordinēšanas ietvaros LDIC nodrošina šādu uzdevumu veikšanu:
 - 29.3. sasauca Balvas žūrijas sēdes;
 - 29.4. plāno un organizē Balvas žūrijas darbu;
 - 29.5. nodrošina Balvas žūrijas sēžu protokolēšanu.
30. Balvas žūrijas sēdes vada Balvas žūrijas priekšsēdētājs. Balvas žūrijas priekšsēdētāju ievēl Balvas žūrija no sava vidus ar vienkāršu balsu vairākumu.
31. Balvas žūrijas sēdes ir slēgtas. Balvas žūrijas sēdēs bez balsstiesībām var piedalīties KM pārstāvji. Balvas žūrijai ir tiesības dalībai Balvas žūrijas sēdēs un atsevišķu iestudējumu, notikumu vai publikāciju izvērtēšanā pieaicināt ekspertus vai konsultantus (tai skaitā starptautiskos), ja tam piekrīt vismaz trīs Balvas žūrijas locekļi. Pieaicinātajiem ekspertiem vai konsultantiem nav balsstiesību.
32. Balvas žūrija ir neatkarīga, žūrijas diskusiju saturs nav izpaužams un tās lēmums ir galīgs un nav apstrīdams. Nav pieļaujama žūrijas ietekmēšana un spiediena izdarīšana uz žūriju. Saziņai jautājumos par Balvas vērtēšanas procesu vēršas pie LDIC oficiālā sarakstē (e-pasta adrese – info@dance.lv).
33. Balvas žūrija ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vismaz seši žūrijas komisijas locekļi.
34. Balvas žūrija lēmumus pieņem diskutējot par pretendentiem un balsojuma rezultātā ar vienkāršu balsu vairākumu. Žūrija lemj, vai nepieciešams aizklāts vai atklāts balsojums, vai tiks izmantotas abas formas. Četru žanru eksperti, balsojumā par savu ekspertīzes lauku, var izmantot veto tiesības, ja uzskata to par nepieciešamu. Ja balsis sadalās vienādi vai žanra eksperts ir izmantojis savas veto tiesības, tiek turpināta diskusija un organizēts atkārtots balsojums.
35. Balvas žūrija darbojas saskaņā ar ētikas pamatprincipiem:
 - 35.1. Taisnīgums un godīgums – žūrijas locekļi ievēro nediskriminējošu un vienlīdzīgu attieksmi, tiesiskumu un godīgumu pret ikvienu personu; godprātīgi izturas pret saviem pienākumiem, principiāli rīkojas ikvienas negodīgas rīcības gadījumā.
 - 35.2. Atbildīgums - žūrijas locekļi apzinās savas darbības ietekmi uz kopīgo Dejas balvas prestižu un kvalitāti, tāpēc ikviens izjūt personisku atbildību par Dejas balvas žūrijas darba kvalitāti.
 - 35.3. Objektivitāte un neitralitāte – žūrijas locekļi pilda savus pienākumus objektīvi un taisnīgi, neizrādot īpašu labvēlību vai privilēģijas kādai personai; pienākumu izpildē un lēmumu pieņemšanā norobežojas no personīgajām interesēm un ārējās ietekmes (citu personu, politisku, reliģisku vai sociālu grupu interesēm).
 - 35.4. Profesionalitāte – žūrijas locekļu rūpējas par savas profesionālās kvalifikācijas izaugsmi, ir uzņēmīgi, mērķtiecīgi, izrāda iniciatīvu un sniedz priekšlikumus darba uzlabošanai un pilnveidošanai.

- 35.5. Lojalitāte – žūrijas locekļi nerīkojas pretēji Dejas balvas interesēm un neaizskar tās godu, bet rīkojas tā, lai tiktu saglabāta un vairota sabiedrības uzticība Dejas balvai.
36. Interesu konflikta novēršana:
- 36.1. Pildot amata pienākumus, žūrijas locekļi sabiedrības intereses vienmēr tur augstāk par privātām interesēm - neizmanto amata stāvokļa priekšrocības personīgā labuma gūšanai sev vai citai personai.
- 36.2. Balvas žūrijas locekļi izvairās no situācijām, kurās varētu rasties reāls, iespējams vai šķietams interešu konflikts vai korupcijai labvēlīgi apstākļi.
- 36.3. Žūrijas locekļiem pašiem ir jāatpazīst interešu konflikta situācijas un, rodoties interešu konfliktam, jāinformē žūrijas komisijas priekšsēdētāju un LDIC valdes priekšsēdētāju un jāpārtrauc sava līdzdalība konkrētā lēmuma pieņemšanā, atsakoties no tādu pienākumu veikšanas, kas ir saistīti ar savam radnieku vai draugu personiskām mantiskām vai nemantiskām interesēm.
- 36.4. Žūrijas locekļi atturas pieņemt dāvanas un citas labvēlības izpausmes, kas pielīdzināmas dāvanām, ja tas var radīt šaubas par objektīvu pienākumu izpildi.
37. Rīcība gadījumos, kad konstatēts interešu konflikts:
- 37.1. Žūrijas loceklis nepiedalās minētā darba vērtēšanā, komentēšanā un izvirzīšanā nominācijai;
- 37.2. ja darbs tiek nominēts, balsojumā par balvas piešķiršanu konkrētajā nominācijā žūrijas loceklis balsojumā atturas vai ir tiesīgs balsot tikai par tiem nominētajiem darbiem, kuru tapšanā nav bijis iesaistīts.

IV Dejas balvas pasniegšanas ceremonija

38. Balvas piešķiršanu, pamatojoties uz Balvas žūrijas lēmumu, nodrošina LDIC sadarbībā ar KM.
39. Balvas pasniegšanas ceremonija notiek reizi divos gados īpaši šim nolūkam veidotā pasākumā, ko nodrošina LDIC sadarbībā ar KM.
40. Nominanti par diviem kalendārajiem gadiem tiek paziņoti vērtēšanas periodam sekojošā gada janvārī, laureāti tiek apbalvoti 29. aprīlī.

Dejas balvas nolikuma versija apstiprināta LDIC valdes sēdē 2024. gada 9. oktobrī.

Aktuālajā nolikuma versijā iekļauti 2023. gada 18. maija Dejas padomes sēdes ierosinājumi un Dejas balvas 2023-2024 žūrijas locekļu priekšlikumi.